

ლიტერატურული გაზეთი

№21 (325) 11 - 24 ნოემბერი 2022

ბამოლის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკეობით

ფასი 80 თეთრი

თამრი ფხაკაძე

გზა პარდების ბაღისკენ

ფრაგმენტი მომავალი რომანიდან
„ჩვენ, თურმელები“

და სწორედ ამავე დროს მარჯვედ დატრიალდა უფროსი ლიუქ თურმანის მეხსიერებაში პატარა, დაუნდობელი საშლელი და ვარდების ბაღის სამუდამოდ წაშლას შეუდგა...

მეორე სენსიტივ საშლელმა წაშალა ჭიშკარი და მესერი. მესამეზე — ვარდები. მეოთხეზე — ალუჩის ხე და სველ ალუჩებს მინებებული ფოთლები. მეხუთე დღეს წაიშალა წვიმა და მეექვსე დღეს — ანანო შავთვალას კრძალავდნენ და ლიუქ თურმანი კი ვერა და ვერა იხსენებდა, ვინ იყო კუბოში მწოლიარე ეს ქალი და რატომ უნდა გამოსთხოვებოდა.

მეშვიდე დღეს ლიუქ თურმანის მეხსიერებიდან საკუთარი ყოვლისშემძლეობით ნასიამოვნებმა სულის მკურნალმა გააქრო წვიმის სურნელიც და ლიუქ თურმანმა გაკვირვებით დახედა საფენ-მაქმანებში გახვეულ შვილიშვილს და როცა გიორგი (ჯორჯ) თურმანმა, შენი შვილიშვილიაო, ძლივს ამოთქვა ორი სიტყვა, რომელთაც ნავთობის სურნელი დაკრავდა, მოხუცმა თვალეში დაბნეულად და ცოტა ბრაზიანად შეხედა შვილს და ჰკითხა:

— შენ ვინ ხარ?

და ჰკითხა, რა თქმა უნდა, უცხო ენაზე, და სავესებით უ-მშობლიურ-აქცენტოდ.

ხოლო ანდერძი, ანანო შავთვალასგან განსხვავებით, ჯერაც არ ჰქონდა დაწერილი...

ჯენიფერ კ. უსწრაფესად გაერკვა შექმნილ სიტუაციაში. და პატარა ლუკა თურმელი სამი თვისადაც არ იყო, რომ ბაბუამისი უკვე ფსიქიატრიულ კლინიკაში, სწორედ იგივე (და ეს ჯენიფერის დაჟინებული სურვილი იყო) მ-რ საშლელის ყურადღებიანი დაკვირვების ქვეშ გადიოდა მკურნალობის კურსს, ხოლო ის, რაც მთელი მისი ქონებიდან დარჩენილიყო, მოხერხებულად განეკუთვნა ჯენიფერს და მხოლოდ ჯენიფერს — სახლის, დიდი ჭაობებისპირა უიმედო, დახრული ტრამალისა და კიდევ ოციოდე მილიონი დოლარის გარდა, რომელიც ოჯახის მეგობარ ადვოკატ ევანსს ჯერ კიდევ ლიუქ თურმანის ცნობიერების „სუფთა დაფად“ ქცევამდე, დიდი დაჟინებით გადაენახა მის, ანუ ბებერი თურმანის სახელზე.

ორი თვეც არ გასულა ლიუქ თურმანის კლინიკაში მოთავსებიდან, რომ ჯენიფერ კ.-მ, ჭაობებისპირა ტრამალიდან საგანგებოდ, გადაუდებელი საუბრისთვის ჩამოყვანილ ქმარს ჩვილი მუხლებზე დაუნვინა და უთხრა:

— მე მივდივარ, ჯორჯ. შენ გრჩება სახლი, შენი დაწყველილი ჭაბურღილები და ბავშვი. ჩათვალე, რომ სხვა ყველაფერი მორალური კომპენსაციაა იმისთვის, რაც აქ გადავიტანე.

— აქ რა გადაიტანე? — დუნედ იკითხა ჯორჯ-გიორგიმ.

— საშინელი მოწყენილობა, — თქვა ჯენიფერ კ.-მ, — ამას შენ ვერასდროს გაიგებ, ტყუილად ნუ ამახსნივინებ. შენ ყველაზე ღრმა და ყველაზე ცარიელ ჭაბურღილში ცხოვრობ.

ჯენიფერ კ.-მ მზერა უცვლელად გადაიტანა ბავშვზე, სულ ოდნავ შეურბილდა ნაკვთები, მერე შეტრიალდა, ქუსლების კაკუნით გაიარა ჩაბნელებული, მოწყენილი დერეფანი და კარი გაიხურა.

ჯორჯ თურმანი იძულებული გახდა რამდენიმე ხანს რაღაც სხვაზე, არანავთობურზე ეფიქრა. ბავშვი მოახლეს მიაწოდა და გამოჩუმებულ სახლში ბორიალს მოჰყვა.

გადიოდა ოთახიდან ოთახში, ვერანდიდან ვერანდაზე, დერეფნიდან დერეფანში. ჯდებოდა სავარძლებში ხან აქ, ხან იქ. მანსარდაზეც კი აიტანა ნავთობის სურნელი.

ნინო მშვიდობაძე

ნოსტალგია

მიყვარდა წერილები,
ფოსტალიონის მიერ მოტანილი,
მიყვარდა კონვერტები მარკებით.
მიყვარდა ორსიტყვიანი დეპეშები,
რუსული შრიფტით სასაცილოდ დაწერილი
ქართული სიტყვებით.

ერთი მათგანი ახლაც ინახება ჩვენთან:
„გილოცავთ კალიშვილის დაბადებას“ —
წერია ბეჭდური კირილიციით.
ეს ჩემს დაბადებას ულოცავენ ოჯახს...
ფურცელი გაყვითლებულია,
სიძველის სუნიც აქვს.

ხუმრობა საქმე ხომ არაა, 44 წელია,
ინახება სქელყდიან რეჟულებს შორის.
მიყვარდა ღია ბარათები, ნახატებიანი ყდებით,
ფერადები, ყვავილებიანი, ვარსკვლავებით
ან თოვლის ფიფქებით და თოვლის ბაბუებით.
ვწერდი ბატიფეხური ასოებით ღია ბარათებზე
და ვგზავნიდი:

სახლში, მეზობელთან, მეგობართან,
რომელიც სოფლის დასაწყისში ცხოვრობდა.
მიყვარდა ფოსტალიონის ვეება ჩანთა —
ათასი ამბებით იმ მხარიდან,
რომელიც უცხო იყო ჩემთვის და
ამდენად, იდუმალიც.

დღეს, როცა თითის ერთი დაჭერაა საკმარისი და
დედამინის ნებისმიერ კუთხეში მიაწვდენ ხმას,
მენატრება ჭიშკარში ჩამოდებულ გაზეთებში
ჩადებული წერილი,
რომელსაც

მონატრებული ადამიანის ხელების სითბო,
ხანდახან კი ცრემლების კვალიც თან ახლდა...
ჩვენ წერილებსაც ვეღარ ვწერთ...
ჩვენ ერთმანეთს გავუუცხოვდით...

IV-V

მარიამ ნიკლაური

საერთგულეხალი

რაღაც უნდა გაგაჩნდეს საერთგულეხელი,
ვილაც იყოს ამ ქვეყნად შენი მგულეხელიც.

როგორც მზე და ბალახი,
თუნდ შემხმარიც ალხზე,
როგორც სანთლის ციმციმი,
სიბნელეს რომ ამღვრევს.

განა უთვლელ-უშქარი, განა ბევრზე ბევრი,
რაღაც უნდა გაგაჩნდეს საერთგულეხელი!

თუნდაც ერთი იმგვარი იდეა და საქმე,
შენ რომ ეწირები და სხვა არაფრად აქნევს.

რაღაც, შენი საარსო, ნაპოვარი, ნაღდი,
რისთვისაც ერთ მშვენიერ დღეს
ცას ლუქსაც ახდი.

ცის კიბეს და ზღვის ხიდს რომ გაგიჭიმავს,
გჩემობს,
იქაც რომ გაგამართლებს,
არ მისულხარ ჯერ რომ.

რაღაც უნდა გაგაჩნდეს საერთგულეხელი,
თუნდაც ერთი, განა კი, უთვლელი და ბევრი?!

რითაც ხილულ-უხილავს გამოხვალ და გახვალ,
და გაუძლებ უმტკიცეს კაცადყოფნის სახადს.

VIII-IX

ნინო მშვიდობაძე

ნარტილი

დედას
ქარი რომ ქარია,
ქარმაც დამივიწყა.
ტანსრული მაინც ვიყო,
ყოველ ძლიერ ქარზე აღარავინ გამეხუმრებოდა
ყელში ამოსული ხუმრობით:
ჯიბეში ქვები ჩაიწყვეო.
ქვებიც ვერ გაუძლებენ ასეთ სისულელეს,
რომ ესმოდეთ...
მზისა ვარ-მეთქი,
იმდენი ვიძახე,
ახლა უმზეობა მკლავს.
ვილაც მაინც იყოს,
სულში მზესავით ამოვიყვანდი
და ყოველ დილით „ლილეოს“ ვუმღერებდი.
არავინაა...
და ჩემ სუსტ თითებს საბნინდან რომ ამოვყოფ,
ჰაერში ვათამაშებ,
თითქოს უხილავ კლავიშებზე ვუკრავდე შოპენს
(ვიცოდე მაინც დაკვრა,
მხოლოდ მოსმენა ვიცი, ისიც მარტოდმარტომ)...
თითები კი,
თითები მზეს დაეძებენ და სუსხიან აისებშიც,
თუ მიაგნეს,
ბედნიერებისაგან თრთიან,
რადგან თითებივით
არაფერმა იცის მზის სითბოს ფასი.
დედაჩემმა მითხრა, რომ ძნელი ვარ...
ჩემი ბრალი სულაც არაა.
ფაშფაშა და ტანსრული მაინც ვიყო,
ტანსრული ქალები ძნელები არ არიან.
სასვენ ნიშანთაგან თითქოს მძიმე უფრო შემეფერება,
მაგრამ მირჩევნია წერტილი ვიყო,
ან სულაც ძახილის ნიშანი,
ვიდრე კითხვის ნიშანი,
რადგან კითხვები მუდამ პასუხებს ელოდებიან
და რომ ვერ იღებენ,
სუიციდით ასრულებენ სიცოცხლეს...
თურმე დუმილი და გულგრილობა
კითხვის ნიშანსაც კი თვითმკვლელად აქცევს...
ჰოდა, წერტილი მინდა ვიყო,
ჩემი ნება რომ იყოს,
ყოველი სიტყვის შემდეგ დავსვამდი,
რადგან არ არსებობს დაუსრულებელი სიტყვა.
დედაჩემმა. მითხრა. რომ. ძნელი. ვარ.
მე. კი. უბრალოდ. გაზაფხულს. ველოდები.

კაპოეტაჰი

აფხაზეთიდან დევნილ მეგობრებს
მე — ჩემეული ემოციებით,
შენ — შენეული ჩაფიქრებებით,
ჩვენ —
უჩვენოდ გულგასენილები
და კრიჭაშეკვრამდე სავსენი მონატრებით...
მდინარის სხვადასხვა ნაპირზე მდგომნი...
ერთმანეთს ვხედავთ და ვერ ვეხებებით...
ვესაუბრებით და ხმა არ გვესმის...
ამ მდინარის გადმოლახვა როგორი ძნელია თურმე...
არადა...
ხომ იყო დრო,
ერთად რომ ვიყავით შენ და მე...
ხომ იყო დრო,
ერთმანეთი რომ გვყავდა...
იცი, რა მახსოვს?
დედაშენის გამომცხვარი ჩიტის რძე,
სიხარულით რომ შემოგქონდა ჩემთან...
და ისიც მახსოვს, იმ ნამცხვარს
ვანილის ოდნავ მომწარო გემო რომ დაჰკრავდა...

გახსოვს?
ამბავს რომ მიყვებოდი ქართველ ბიჭზე,
რომელსაც სურდა, 12 ბიჭი გაგეჩინა?
და მე — ჩემეული ემოციებით
და შენ — შენეული ჩაფიქრებებით
და ჩვენ — უჩვენოდ გულგასენილები
დღეს სხვადასხვა ნაპირზე ვდგავართ...
ბოლოს რომ ჩამოვედი,
აღარც შენი სახლი იყო და აღარც მოედანი...
მხოლოდ მდინარე ბზიფი მოედინებოდა ძველებურად...
იცი, რა ერქვა ბზიფს ძველად?
კაპოეტისწყალი...
იცი, კაპოეტი რაა?
მტკნარი წყლის თევზი და
წელიწადგამოვლილი ფრინველი...
ჩვენ მტკნარი წყლის თევზები უფრო ვართ, მგონი,
ვიდრე ფრინველები,
რადგან ფრინველებს ფრენა მაინც შეუძლიათ...
თევზები კი...
და შენ...
და მე...
და ჩვენ — აღარ ვართ ჩვენ და ერთმანეთს ვნატრობთ...
ჩვენ წლებმა და ომებმა მოგვითევზავეს...
ჩვენ კაპოეტები ვართ,
მტკნარი წყლის კაპოეტები
და ბზიფი ახლა უჩვენოდაც მიედინება!!!!!!!!!!!!

ავტოპორტრეტი

ჩემი დამენყრილი თვალები და
ფრთებად ქცეული ხელები
და ხერხემალი — ისე დრეკადი,
როგორც ტირიფი
და ბაგეებზე შემხმარი სიტყვები და
კიდევ ცრემლები,
ცრემლები, რომლებიც მლაშეც აღარაა...
შენ რომ მოდიხარ და ვერ მოდიხარ...
მე რომ წავედი და ვერ წავედი...
გზა რომ გაიყო და მაინც რომ ერთია...
ბილიკი ძეძვიანი თუ უძეძვოც...
დამენყრილ თვალებში ამოსული ეკლები
და ველარ მოხდილი დაავადება სახელად —
სიყვარული...
მე...
ველარ ვსუნთქავ და
ველარ ვხედავ და
ველარ ვისმენ და
ვჩუმდები...
სად ხარ?
მომი და მითხარი,
რომ თვალები უნდა ამეხილოს,
რომ ხურჯინივით დასაბერტყი,
რომ ჩემი სულია დასაბერტყი,
რომ გზა ისევე უნდა გავაგრძელო,
რომ მიყვარდეს და უფრო მეტად,
რომ ვუყვარდე და უმეტესი...
ჩემი დამენყრილი თვალები და
ფრთებადქცეული ხელები და
ტირიფივით დრეკადი ხერხემალი —
ანუ მე —
ბაგეებს შეყინული ერთადერთი სიტყვით:
მიყვარხარ...
რომელსაც ალბათ,
ოდესლაც,
როცა:
სისხლისფერად ამოვახველებ!!!

პანდემიური

ჩვენ,
ვისაც როგორღაც გაგვიმართლა,
რადგან აქა ვართ;

ჩვენ, ვინც ვერასდროს შევისწავლეთ საკუთარი თავი
და ზურგი შევაქციეთ ღმერთს;
ჩვენ, ვისთვისაც სიტყვებმა ფასი დაკარგეს
და ცხოვრება დროში განერილი მოძრაობებია,
ალმოვაჩინეთ:
რომ ჩვენი დედები და მამები უჩვენოდ დაბერებულან;
რომ ჩვენი შვილები შეყვარებულები არიან;
რომ ჩვენს მეზობელს თურმე
მარჯვენა ყურით არ ესმის,
ხოლო სახლის წინ
კამელიის უზარმაზარ ვარჯში
ბელურების ოჯახი ცხოვრობს...
ჩვენ, რომლებსაც გვეგონა,
რომ ვერაფერი შეგვაჩერებდა,
ერთმანეთისა და
საკუთარი თავის პირისპირ აღმოვჩნდით...
და გაგვახსენდა:
რომ დიდი ხანია, არ გვითხრობია,
არ გვითქვამს: მიყვარხარ,
არ დაგვისვამს მთავარი კითხვა:
რატომ ვარ? რისთვის?
ჩვენ, ვისაც გვეჯეროდა, რომ ყველა შიში დაძლეულია,
დღეს შეგვეშინდა:
უჩვენოდ ქუჩების,
უჩვენოდ სახლების,
უჩვენოდ ამოსული მზის...
ახლა ვსხედვართ და ვდარდობთ:
უჩვენოდ გამოტოვებულ დღეებზე,
ჩვენიანების უჩვენოდ ჩავლილ ცხოვრებაზე,
უჩვენოდ შეილებზე,
უჩვენოდ მშობლებზე,
უჩვენოდ დაკაცებულ და დაქალებულ ბავშვებზე...
ამ უსასრულო გადარბენებში
ყველაზე მთავარი რამ გადაგვიწყვია:
რომ ადამიანად მოსვლის ერთადერთი გამართლება —
სიყვარულია...
ჩვენ...
და მესხიერების შორეული კუნჭულებიდან
ამოტივტივდება ფრაზა,
როგორც ჭიდილი სიცოცხლისა და სიკვდილისა,
როგორც იმედის მარადიული შუქი:
„შემოფრენილმა გულწითელამ
თითქოს სიცოცხლე შემოიტანა,
ისე ავლელდით“.

იყო ქალაქი

იყო და არა იყო რა:
იყო ქალაქი, რომელსაც არ ჰქონდა ქუჩები
და არ ჰყავდა ხალხი
და არ ვყავდი მე...
ქალაქი,
რომელიც საკუთარ სიმარტოვეში და
საკუთარი სიმარტოვით კვდებოდა და
მე მაინც ვყოლოდი, რომ:
გადამეხსნა მაჯები და
სისხლი გამელო;
მიმეცა გული და უგულოდ დავრჩენილიყავი;
შთამებერა სული და სიცოცხლე მეჩუქებინა...
მე მაინც ვყოლოდი,
რომ საკუთარ მარტოობაში და
საკუთარი მარტოობით არ მომკვდარიყო...
იყო და არა იყო რა
და იყო ქალაქი,
რომელიც იყო ძალიან თეთრი და ძალიან მდუმარე,
სანამ:
არ მოვიდნენ ადამიანები და არ გაამუქეს...
არ გამოჩნდნენ ქუჩები და არ ახმაურდნენ...
იყო ქალაქი,
რომელიც იყო უბრალოდ ქალაქი და არ ერქვა სახელი,
მაგრამ მოვიდნენ ადამიანები და
შეარქვეს სახელი, რომელზეც,
რომ ეკითხათ, უარს იტყოდა...
და ქუჩები გაივსო ხალხით და
ხალხი გაივსო ერთმანეთით
და იყო ხმაური
და იყო ქაოსი
და იყო სისხლი და
იყო ომები
და იყო შიმშილი
და იყო სიცივე...
და ქალაქი იყო ისევე მარტო
საკუთარ მარტოობაში
და კვდებოდა საკუთარი მარტოობით...
მე მაინც ვყოლოდი,
მე მაინც ვავეჩინე,
რომ მაჯები გადამეხსნა და სისხლი გამელო;
რომ მკერდი გადამეღელა და გული მიმეცა;
რომ სული შთამებერა და სიფერადე მეჩუქებინა...
იყო და არა იყო რა...
იყო ქალაქი —
უადამიანებოდ და უქუჩებოდ
თეთრი ქალაქი...
მოვიდნენ ადამიანები და
სისხლისფერი და
ტალახისფერი და

ჭრელი გახადეს ქალაქი და
მოიგონეს ომები და
შური და ბოროტება
და გადაერთიანდნენ ერთმანეთში და
მაინც უერთმანეთობა კლავდათ
და დაკარგეს თავი და ერთმანეთი კი ვერ იპოვეს...
ქალაქი კი...
ქალაქი იდგა ისევ:
მდუმარედ,
ვერშეგუებული სახელით,
ცრემლებშეგუებული და უკვე ჭუჭყიანი...
მე მაინც ვყოლოდი,
რომ...
იყო და არა იყო რა...
იყო ქალაქი...

ცუდი შვილისა
დედას

ჩემმა ემოციურმა ამპლიტუდამ გადახრა დაინყო.
ყველაფერი გავატარე პრიზმასავით და
გავფერადდი.
რა საჭიროა მოტყუება,
ტკივილებს მაინც ვერავინ ხედავს
დედაჩემის თვალების გარდა
და ხანდახან მასაც კი საგულდაგულოდ ვუმაღავ.
სამყაროში ყველაზე ცუდი შვილი ვარ:
ჯიუტი, თავნება, დაუჯერებელი
და ზედმეტად გულუბრყვილო,
ისე,
რომ ყველაზე იოლი ჩემი მოტყუებაა...
და მაინც მგონია, რომ
ადამიანები უნდობლობას არ იმსახურებენ.
თან ნდობა პასუხისმგებლობაა
და არა უბრალოდ, იმედის ქონის აქტი,
როცა გჯერა, რომ არ გიღალატებენ,
არ მიგატოვებენ,
არ აგატკივებენ.
ჰო, ადამიანები უნდობლობას არ იმსახურებენ
და რამდენჯერაც უნდა მეტკინოს,
ვენდობი.
აგვისტოს პაპანაქებისგან ქანცგამოცლილს
ისლა დამრჩენია, ჩემი ყველა ფიქრი და სურვილი
ჰამაკს მივანდო.
არაფერი სჯობს ჰაერში გამოკიდულ სარწვევლას,
რომელიც მინას გწყვეტს და
ამ დროს ასე ახლოს ხარ ცასთან...
ჰო, მე ცუდი შვილი ვარ:
ანეწილი ხასიათით,
მხოლოდ ნერვებით და
ტკივილებით,
რომელსაც დედაჩემს ხშირად ვერ ვუმაღავ.
ჩემი ემოციური ამპლიტუდა კი
საგრძნობლად გადახრილია.
ასეა ყოველთვის,
როცა ივსები,
ინყება გადახრა.
და სანყის ნერტილს
მხოლოდ ავსების პროცესში უბრუნდები.
მე ცუდი შვილი ვარ,
ფიქრებს ჰამაკს ვანდობ და
ვიხრები,
რომ ემოციებისგან დავიცვალო...

სიკვდილისა

რა მომჟავო გემო დაჰკარავს ცხოვრებას,
მე რომ ტკბილი მეგონა და გამალებით დავენაფე...
ამას არ ჯობდა, ლენცოფა გამელეჭა?
ჰა და ჰა:
ერთი ნაბიჯია სიკვდილამდე.
სიკვდილი ცივ ხელს რომ იმ ავბედით ღარს ჩააყოლებს,
განა ვარ წინააღმდეგობის გამწევი???
არადა,
როგორ დავნებდე ასეთ ცივსა და პირქუშს...
თვალეში თუ არ ჩავხედე, ხომ არაფერი გამომივა და
კოცნას გემო როგორ ჩავატანო?
ვის ეგონება, რომ არ მიყვარს?
ვინ იფიქრებს, რომ არ ველოდი?
მაინც რომ არ მიხდა, სუნთქვა ვიგრძნო,
მე თავად ვწყვეტ სუნთქვას
და ვცდილობ, მისი სახე ავირიდო:
მემილიონე გაქცევა რეალობიდან...
ისლა დამრჩენია თავი დავხარო
და თვალები შიგნით შევიბრუნო.
უკულმა სიარულსაც ვისწავლიდი,
რომ ვიცოდე, გადავრჩები...
მე კი უკულმა ზღვის პირას ვდგავარ
და სიტყვებს ვისვრი —
კენჭების ნაცვლად...
რა ფასი აქვთ სიტყვებს,
რომლებსაც ვერავინ გაიგონებს,
ზღვის გარდა???
არც კოცნას აქვს ფასი
და არც ძუძუების ღარში ჩაყოლებულ
სიკვდილის ცივ და დახვეწილ თითებს,

თუკი არც გიყვარს და აღარც ელოდები,
თუკი საერთოდ:
სიყვარულიც გადაგავინყდა...
მე ფეხაკრეფით კი არა,
ტანაკრეფით სიარული ვისწავლე:
ჩემში ქალი რომ არ გავადვიო
და მთელი ცხოვრებაა, ივდითი მეფიქრება:
განწირული და მარტოდარჩენილი —
რა აზრი ჰქონდა თავგანწირვას,
ოლოფრენტთან ერთი დანოლა თუ უნდა ეტვირთა
ყველაზე მძიმე და

აუტანელ ტვირთად???
შიგნით რომ თვალები შევიბრუნე,
ისინი უფრო მეტს ხედავენ თურმე და
მე დავინახე ჩემი სულის ციკაბოები.
რა ტყუილად ვფაფხურობთ ადამიანები,
საკუთარი სულის შესწავლა
ყველაზე რთული და ძნელია და ჩვენ კი
სხვა ვითომ და გამოგონილ საქმეებს ვეპოტინებით...
მე რომ სიკვდილი მეგონა,
სიყვარული ყოფილა
და ძუძუების ღარს თითები რომ ჩააყოლა,
ხელი ავუკარი, რადგან
ტანაკრეფით სიარულის დროს
ჩემი ქალობა სულ გადამავეინყდა...

ვინლა მომიყვანოს საყვარელი?
ვინლა მომაკითხავს სველთვალეზას,
ტანაკრეფილს და დარდიანას?
სადლა ვეძებო გვირილები?
ნატერფალებით შემოვხაზე ჩემი სავალი გზა და
კი არ დავდივარ,
ვზომავე,
ვეზომები...
მე — პირგამშრალი,
თმაგაშლილი,
დაღლისფერი ქალი ვარ და
ზურგით მდგარი სიტყვებს ვისვრი,
ვერავისთვის გასაგონებს:
ჩემი სიცოცხლე შემინირავს,
ჩემი თვალები შემინირავს,
ჩემი ტუჩები შემინირავს
შენთვის,
სიკვდილივით სიყვარულო!!!

გათვლა სიზმრიდან

ალხო-მაღხო, ჩიტმა განახოსო და
სულ იმას ვფიქრობდი,
ეს ალხო-მაღხო რაღაა-მეთქი.
ჯერ ალხო-მაღხო მეგონა,
მაგრამ, არ გამოდიოდა რაღაც და
მერე მივხვდი:
უბრალო გათვლა კი არა,
ცხოვრებაა თავიდან ბოლომდე,
ინილო-ბინილოა,
დაუსრულებელი, მოსაბეზრებელი სცენარი,
რომელსაც სიკვდილიც ვერ უსვამს ნერტილს.
რანაირი ფერადები სცოდნია მაინც ბავშვობას —
ისე თავხედი ხარ, მზესაც კი აფერადებ...
მერე?
მერე მხოლოდ სევდალა შემორჩება,
ტკბილი სევდა!
ასე მგონია, მატარებლის ვაგონში ვზივარ...
დგნ-დგნ, დგნ-დგნ,
რნგ-რნგ — გრგვინავენ,
დგანდგარებენ ვაგონები.
ხელს უქნევ ბაქნებზე მდგარ ხალხს,
აგე, ყანაში გლენხმაც გამოგხედა.
ეჰჰჰჰეი, უყვირი,
მე მივდივარ შოროს.
ის ჯერ გაკვირვებული და ხელმოჩრდილული გიყურებს,
მერე ჭილის ქუდს იხდის და გიქნევს.
აი, პატარა გოგონამაც ხელი დაგიქნია...
ნახვამდის, პატარავ,
რა ღამაზია შენი წითელი ბუშტი...
დგან-დგან — მიჰქრის ჩემი ბედისწერის მატარებელი...
მე კიდევ ვუბუბუტებ:
ალხო-მაღხო,
ჩიტმა განახოს...
მნახა უკვე,
ვნახე მეც...
ვერ დავაკავე,
ვერ ვუშველე,
სულიც ვუბერე,
ვანუქე კიდევაც,
გულიც ამოვიღე და მივეცი,
მაინც გამერიდა...
ადგა და ნავიდა...
ჩემი ფესვი ფესვმანდუკი გახმა,
ჩამოხმა,
ველარ ივარგა გასახარებლად...
შროშან-გვრიტინები ამომდიოდა ნატერფალებზე,
ახლა ფეხს ვადგამ და კვალიც აღარ მრჩება —
სევდაა ესეც...

მოვიხედავ და...
ჩრდილი რაა,

ჩრდილიც დამიპატარავდა,
დამიმოკლდა...
მე რომ უბრალო გათვლა მეგონა,
მთელი ცხოვრება ყოფილა თურმე —
თავისი ინილო-ბინილოთი
და მომაბეზრებელი ერთფეროვანი სცენარით,
რომელსაც მხოლოდ სევდა თუ ალამაზებს —
ტკბილი სევდა —
ველარასოდეს განმეორებული დღეების...

ხმაზისა

გიორგი შაქარაშვილის ხსოვნას

როგორ უნდა მტკენოდა...
მე უცხოს,
უცნობს...
და მაინც მეტკინა კი არადა...
სადა მაქვს სიღრმეების თავი,
გული კი,
გული უბრალოდ, ფეთქავს...
ამოვიკემსე პირი და დავდუმდი,
რომ ხმა არ გამელო,
რომ არ მეყვირა...
თვალები შიგნით ჩავიბრუნე,
რომ აღარ დამენახა,
აღარ მეგრძნო...
აღარც ფიქრია და აღარც საფიქრალი...
ნეტავი ხედ ამოვზრდოდი დედამინას...
სევდად ჩამომანვიმა ყველა ბგერამ:
ფეხის ხმა ტყეში,
ფეხის ხმა ტყეში,
ფეხის ხმა ტყეში...
და სიბნელე,
სიბნელე,
არა მხოლოდ ღამის...
დედაჩემი დგას და ლოცულობს...
მე ვფიქრობ და ბგერებს ვიხსენებ:
ხმები,
ხმები:
ვინების ხმები, სირბილის ხმები,
დამტვრეული ტოტების ხმები...
თვალები შიგნით ჩავიბრუნე და
ველარ ვხედავ...
ხელები კი არადა,
რკინის ხელკეტები მაქვს
და ხმებს ვიხსენებ:
გადამტვრეული ძვლების ხმებს,
ტკივილის ხმებს,
ცემის ხმებს...
მე რა ვარ...
ვინა ვარ მე და
მაინც მეტკინაზე მეტია,
რაც მჭირს...
და მერე იყო შიშის ხმა,
ყველაზე შემზარავი ხმა ხმათა შორის...
დედაჩემი ლოცულობს...
მე ხმებს ვიხსენებ და ვცდილობ, ავხსნა მიზეზები...
მაგრამ აღარაფერს აქვს აზრი,
მაგრამ აღარაფერს აქვს აზრი,
დიახ, აღარაფერს აქვს აზრი:
19 წლის ბიჭი არაგვმა გადაგვიმალა...
ჩვენ გადაგვიმალა —
აგრესიით გულგასენილებს,
საკუთარი სხეულის მღეჭვლებს,
სხვების სევდის შემჭმელებს...
აღარაფერს აქვს აზრი...
პირი ამოვიკემსე...
თვალები ჩავიბრუნე...
ნეტავი ხედ ამოვზრდოდი დედამინას...

გზა

როგორი შეიძლება იყო ბევრი წლის შემდეგ?
დალილ ხელებით მოიჩრდილავ დანისლულ თვალებს
და გზას გახედავ,
გზას, რომელიც ცარიელია...
შენი ხელები — დაღარული,
შენი ხელები — დარდიანი
და შენი მზერა — მომლოდინე...
თმა რომ შეივერცხლება
და სახე ნაოჭებით დაიღარება,
შენ მიხვდები,
რომ მარტოობა დაბერებაზე რთული და ძნელია...
ნარმოგიდგენ ხოლმე შეილიშვილებით დაყურსულს
და მაინც მარტოს —
როცა ველარ იხმობ მოგონებათა უსიერ ტყიდან
შენსავე ახალგაზრდობას,
რადგან ეგეც დაგავინყდა.
შენ ხელებს შენი სახლის სუნი აქვს,
შენ თვალებს შენი სახლის ფერი აქვთ,
შენი ხმა შენი ეზოს ხეების ხმაა.
როგორი იქნები?
შენი სოფლის მთებივით მტკიცე...
და შენი ხელები და თვალები და ხმა
სამუდამოდ შეინახავენ გზას,
რომლიდანაც ვილაც უნდა მოვიდეს...

ფოკუსები, თითქოს დრო
წელიწადით ბერდება.
მინის ქვე და მინის ზე
ფუსფუსი და მზადება,
ყველაფერი ხელახლა
როგორ მოვა-აღდგება!

ფიცი

ომის ნაყარის ბზუილი გესმით?
ეს დიდხანს გასტანს.
გაცვეთილი ომების კემსვით,
დედაბრებს თუ უდგათ ასე
ძველ ტიკებში ახალი ღვინო —
სიცოცხლეს ან რა შეიკავებს —
გზად აგოროს
სიკვდილმა კიდეც ბელტი და ლოდი,
ის ისეთია, ყველა ფორიდან მოჟონავს, მოდის.
მაშინაც როცა კვლები ჰგავს სანგრებს.
დანგრეულ სახლებს,
ნუგემის ციციქნა ფარვანებიც ველარსად აგნებს.
სიზმრის შუქივით,
არარსებული სარკმელებიდან მოჟონავს მდორედ,
გახარებს, გაბნევს
და ტანჯვაშიც გრძნობ,
იმედებს რომ ვერასდროს მოლევ.
რომც არასოდეს დაილიოს ამ ქვეყნად ცრემლი,
მარილის ყანაც გათავთხელდეს აჩრდილთა ცეღვით.
იცი, მშვიდობა მაინც მოვა ამ ცხადის კარზე,
გავიშლით კალთებს,
ჩვენს ეზოში რომ დანვეს იგი — ორსული, სავსე,
და გაგვჩინოს ხელმეორედ — სიცოცხლის საზღვრებს
გადმოსაკდეს მზეების ჩქერი,
დაბრუნდეს კერის ანგელოზთა მოდგმა და ჯერი.
ან წესს ვინ შეცვლის — სურვილებს მინის?!
ზამთრის წინ ღვინოდ აქციოს სისხლი
და სკნელებს მინვდეს
სიმღერით გული — რომელმაც იცის,
ომზე მეტი არის მშვიდობა — საუფლო ფიცი!

თავლისა

იმ უცნაურ სამყაროში, რომელშიც ვცხოვრობთ,
ყველაფერს თვლიან.
ბედნიერების დეციბალურებსაც ზომავენ თურმე,
თვლიან, რომ დათვლა სტატისტიკა არაა მხოლოდ,
რომ თვლა ხსნაა — როდონიანი წყალი-სალბუნი.
დაკუთბულს ფეხზე გაყენებს!
და გაივლი,
გაფრინდები, ზეცას გასცდები,
უბედურების გორას ნიხლსა ჰკრავ,
და ველარვინ მოვა შენზედა,
რადგან დათვალეს ლაპარაკი და დაადგინეს,
რომ თვლამ უნდა გადაგვარჩინოს.
რომ ლაპარაკი და სიჩუმე ძმები სულაც არა ყოფილან,
არც ოქრო-ვერცხლი.
რომ ეს ომია, ორთაბრძოლაა
და ალყაში ის აღმოჩნდება,
ვინც ხმას არ იღებს! თავის ქვაბში აბრუნებს სიტყვას!
ვის თვალეშიც არასოდეს დგას მოლოდინი...
მიაგნეს მიზეზს,
რადგან დათვალეს,
ზუსტად რამდენს ლაპარაკობს მამრი და მდედრი.
აღმოაჩინეს, რომ ქალები
ცხრაჯერ ნაკლებს ლაპარაკობენ ძვირფას კაცებზე.
საშუალოდ, დაყოლებენ ზედაც კაცები,
უხერხულობა რომ გაფანტონ და არ აღიარონ —
ხმას საერთოდ არ იღებს ქალი.
რომ ქალები
ცხრაზღვისა და ცხრამთისიქითა მოდგმისანი,
უცხონი და გაუგებარნი, საერთოდაც არ არსებობენ.
კაცი კი ასე ლაპარაკით შუბს სტყორცნის ბიზონს,
ლაპარაკით გამოქვაბულს პოულობს კაცი,
ლაპარაკით აცამტვერებს მტერს, ძმას ატყუებს,
კლავს მამას და ერთადერთობს —
ცრუკანონებით მოლაპარაკე!
კაცური სიტყვის დიქტატურა —
მარადიული ფორმაცია,
დედის რძით რომ იკვებება და
„აღუსაც“ ბოხი ხმით ამბობს!
ლაპარაკით თანაყოფა მდედრის სიჩუმეს,
რომელიც ხან თბილ ბარძაყებში გამოიმწყვდეულა,
ხან რძემდინარ ძუძუთა შორის,
ხან ცრემლიან თვალებს ჰკიდა,
ხან მოკუმულ ბაგესთან ახლოს, ყბას ახატია
ნათითურებად — იმ უცნობი მხეცის ფორმა აქვს,
რომ ვერაფრით მოინადირეს დღემდე მდედრებმა
და ვინც ეცადა, ყველას გამოსდო კლანჭი ყელში,
ყველას სისხლი დააგემოვნა.
ბედნიერების ეპოსი კი
დაუსრულებლად ჰყვება და ჰყვება,
არც ქალის და არც კაცის ხმით,
საკუთარი ხმით ჰყვება ამბავს,
რომლის წიგნებსაც ჰქვიათ ასე:
სიცოცხლის წიგნი,
სისავის სიბრძნე,
გაძლების სიბრძნე,
ნაყოფათვის, ცხოვნებისათვის...

პირდაპირი ეთერი

პირდაპირი ეთერია მთელი სამყარო:
მზე გადმოსცემს მარადისობას,
დედამინა — მარად შობას,
ზეცა — სიყვარულს,
ვარსკვლავები — სამოთხის ციმციმს.
ჯოჯოხეთი — ომს.

ძალა

ნასოფლარებს და ნასახლარებს
საიქიოს უკულმა პირს —
მზის მხრის სარჩულებს,
ჟამის რისხვით გაცრეცილებს
ბოლო ქვებამდე,
დიდი ძალა აქვთ —
შეუძლიათ, სამშობლო ერქვათ!

მრავალპროფილური მი

გუგლში საკუთარ თავსაც იპოვი,
აღმოაჩენ შენზე ახალ ამბავს, სიმართლეს,
რომელიც ჯერ არც გიფიქრია,
არც გიცხოვრია,
ყურძენივით მრავალპროფილურს,
ღვინის, ძმრის, არყის, ფელამუშის კი არადა,
ყურძნის მწნილივით
მოულოდნელს და გასაკვირველს.
ნუ დაიჯერებ ერთადერთ სახელს,
ის ხარ, რაც ჯერ არ დაგრქმევია,
რისი სახეც არ მიგიღია,
მრავალპროფილურ უცბადელობის
გამოგონება —
ყველაფრობის მეფოკუსე, ასეა, რა ვქნათ...

შპლურება

რამდენჯერ მქონია ასეთი წუთები —
ირგვლივ უძღურების მდუმარე შტორმი.
ჩაჰყავხარ წვეარამში ფიქრის ქარბორბალას,
დარდი დედამინის — უძირო ომი.
არც ღივი, არც სიტყვა იმედის, ეს სივრცეც,
სიმორეც გადაწვეს, ახლოა შენთან.
იძინებს სიკვდილის მშვიდი ლეკვები,
ბავშვებიც თამაშობენ ღმერთთან...

ფარისცვალება. რაჭა

მთის კალთებზე მოდებულ ტყეებსა და ბუჩქნარებს,
ნასიცხარ გულს ნიავი რა საამოდ უჩქამებს.
სადღაც ველურ ღრუბელთა რემა დაიფრუტუნებს,
ზაფხულს, მწვანე ხარ-ირემს, მალე ჟინი უმტყუნებს.
რქებზე გადაიფლითავს წვიმას ფერისცვალების,
ფოთოლთა დინასტიის წარღვნისა და წალეკვის.
ცაში შეცურდებიან ქარვის კიდობანები,
წაედება წამსუშვალ ტყეთა ქიტონს ალები
კიდეს მოადგებიან ოქროსფერზე ნაჩვევი
ზამთრის მაჭანკლები და ჭირხლის თეთრი არჩვევი.
შორს, შორს გაასახლებენ ზურმუხტისფერ ხელმწიფეს,
ჩემსავით, სიყმანვილის ზაფხულებს რომ შენირეს.
დაიფერთხავს სინითლეს უბეები ტვერების.
ცეცხლსაც კი შეაჭრყოლებს ყინვის გადამტერება.

უნდა წელში გალუნოს კენწეროთა ქარცივმა
ზამთარი და მიერთვას თავის წილი არჩივი,
მთები გადაათეთრებს მწვერვალების უსტარებს —
თოვლის იდუმალებას, სხვა ენაზე უთარგმნელს.
ზროებს მიელამბება მდუმარების ეფენების
ანასხლექ სიჩუმეში ლურჯი ყინვის ჰემთევი.
ფეხს მორთხამს მეფურად მთაზე ყინვის ყაენიც,
აბრეშუმებს დაუქსოვს აბლაბუდით ჰაერი.

მაგრამ არც ეს იქნება მუდმივი და მარადი,
მარადი ხომ ცის გარდა არაფერი არ არის.

და მეც, გაის ამა დროს, როცა ამ მთებს გავხედავ,
როცა კვლავ ვემსგავსები წელში გამწყდარ სახედარს,
როცა ქალაქებიდან ჩამოვზიდავ ნევროზებს,
ისევე ტყე გადამიცვლის მას სიმშვიდის ევროზე.
დამსხვრეული დამხვედება ბჭენი ჯოჯოხეთისა,
ტყე იდგება მინის და ზეცის მწვანე ხერთვისად.
მომიშუშებს ნატკივარ ურბანისტულ ნაცვარებს,
ყველა ნაავდრალებს და ყველა ნაავკაცარებს.
სხვა ვინ მაყურებინებს ვარსკვლავიან ღამეებს,
ვინ დამაბნევს დედოფლურ სავსემთვარის კამეას? —
წყარმადშების გაზრდილი ამ უღრანთა მეუფე.
ჩემი დარდის ცხრაკლიტულს
კარს თუმც ვერც ის შეუმტვრევს.

დრო — და მოწყალებისა თულა მოგვეშველება,
მისთვის არაფერია ქართა ხელის შევლება,
ის მოქაჩავს ზაფხულის მწველ და მწვანე საბელებს,
ზარებს დააგუგუნებს, შიში რომ არ გაბეგრდეს.
რომ ცის იქით ფასკუნჯებს გაგვაციოლოს მშვიდობით,
ღამის პეპელასავით უმსუბუქეს შენდობით,
ლაჟვარდების ტყეების უდაბურმა სიცისფრემ
ისე შეგვიყოლიოს, მოხედვაც არ ვიფიქროთ.

ფერცვალობის წვიმებად დავეპკუროთ ზაფხულებს,
და ეს იყოს სანაცვლო აქაური ფაფხურის...

სიცოცხლის არტი

ზაფხულს გაისტუმრებენ
ბებრუხანა ტყეები
ქარებით და ქარვისფერ
დღეთა გადათენებით.
ზურგზე მისარისავენ
მაყვლის მოტკობ სიშავეს,
კურკანტელას გვირგვინზე
ლაფსაც შეაგლისავენ.
მოახვევენ ბორკილად
თავისარას გორგალებს,
უკან დაადვენებენ
მოკაკუნე კოდალებს,
ანწლებს გაკრეფს დანამწიფს
ვეზირ ყვავთა ჩხავილი,
ბერი ტურა ფერდობზე
იცუხცუხებს ხავილით.
ტყე იქცევა საზამთროდ —
განა მრგვალ და ტკბილ ხილად?
ვინც შორიდან შეხედავს,
ხეთა ზღაპარს იხილავს
ფერადს, უფერადესთა
ყველა ფერის ქარტიას,
ტყე კი არა, ნამდვილი
ფერთა სიზმრის არტია!
აი, საპეფორმანსე
სივრცეცა და ქმედებაც.

მთვლელები ქალებს მოუწოდებენ,
 ილაპარაკონ! ილაპარაკონ! ილაპარაკონ!
 თქვენ ყველაფერი იმ არაფერზე,
 რაშიც მათი ცხოვრება ჩადგა,
 თქვენ ამ წიგნებზე, საკუთარზეც, სხვისაზეც, კაცზეც,
 სხეულებზეც თქვენ, თქვენ ომებზეც და იქნებ იქნენ
 დიქტატორებად,
 რომლებიც ნაზი აბრეშუმებით მოახრჩობენ
 სიმართლეს და
 მომინანქრებულ გილოტინებს დაამწკრივებენ.
 უფრო ღვიძლ ისარს გასტყორცნიან მოუსაველეთში,
 და ბევრად უფრო გრაციოზულად
 მოაშობენ ბიზონს კაცთა დასაპურებლად,
 აიძულებენ მამრთა მოდემას
 სიჩუმითა სიჩუმისა დამორგუნველობას...
 მაგრამ მანამდე ბევრი სიზმარი გვაქვს გასაველი.
 ეს სიმუნჯე — ქალური სენი, მეც შემეყარა,
 სხვა ქალებივით.
 მწამს, რომ დღეს ღმერთი სიჩუმეშია,
 მწამს, რომ ჩემი ოქროც ესაა...
 მწამს, რომ მოთმენას არ აქვს სინდიცი,
 არასდროს სკდება,
 როცა ტკივილის ცეცხლს მიზომავენ,
 თმენის ყინულს მიხარატებენ.
 ამიტომაც სიჩუმეს ვირჩევ.
 მამაკაცთა ნადგომ თავლაში
 რისხვისა და დაუნდობლობის სიბინძურეში,
 რა უნდა მოხდეს, რომ ლაპარაკი ჰქრაკლედ მექცეს.

მშვიდობის სანჯარი

უცნაური ზაფხულია,
 გაგვაცალა ფიტი.
 დრო — მარადი მონალიზა,
 აქრობს ღიმის ფიტისს.
 ბოროტების დედამა სთქვა,
 სიკეთისგან ვაჩენ.
 ყველა კითხვა ნაკითხია,
 ნაყვილია სამჯერ.
 დაშლილია სამანები,
 ყბა აეხსნა მამბერს.
 არც რკინა ხარ ხალიბების,
 უძლო ქარის ნაბერს.
 არც ქვები ხარ მეგალითის,
 უხმოდ მკმარი ხავისს,
 ან პატარა დიქტატორებს
 რას აუხვალ ან დიდს?!
 მებრალები... ვამაჭიკებ
 გამძლეობის დვრიტას.
 სხვანაირად რას გაუძღვებთ
 იმას, რასაც ვიტანთ?!
 ყველგან ომი, ომი, ომი,
 მშვიდობაც ჰგავს სანჯარს.
 საკუთარი თავიც ხელში
 მიფეთქდება ახლა.
 ერთადერთი, ცა მუდმივობს —
 ცა სავსე და მშვიდი.
 მაგრამ ჰა, რა შეუძლია
 ამ ცარგვალის ჭვრიტინს?!

ომის გაზაფხული

ასეთი დიდი გაზაფხული პირველად ვნახე,
 სიკვდილიც კი იმედების კვირტად იშლება,
 ყველა ტყუილს სიმართლის ჩირთი უმწვანდება
 სიცოცხლის ნიშნად...
 განედლებული ჟამის კვერცხიც დაიბზარა,
 ყველა ძილი დასრულდა და
 მღვიძარების მდინარეებში
 თევზი — ღვთის სიტყვა სხმარტალებს, ჩქამობს...
 ასეთ გაზაფხულს შეუძლია მოაქუროს
 სასონარკვეთის ყინულებში
 ჩაქვავებული
 ბედნიერება — ცეცხლის ყვავილი.
 ასეთ გაზაფხულს თუ ვნახავდი, არც კი მეგონა,
 სად იყავი, ნეტავი სად იმალებოდი,
 როგორ გიტყვდა ადამიანის გული, მითხარი...

ცხოვრება — ოლიგარქი

ცას ედავება ვარსკვლავთუხვობას,
 გვამებს — მუხათგვერდს,
 სულყველაფერზე მაღალია —
 გვწვდება მუხლამდე.
 კაცს ედავება — სიცოცხლეს და
 მდინარეს — ტალღებს,
 უტეხი ღამის ნაქსოვ მშვიდ მზეს
 ნარისხით არღვევს.
 თავისი თავი ჩვენი ტანჯვით გამოიგონა,
 რიდიც აღარ აქვს.
 გადაემტერა მეფის გვირგვინს,
 თერძის მახათსაც...
 სიხარულს — ღიმის ედავება და ნუთს —
 შებებისას, ცის სიკამკამეც ღამის ლიბრად
 გადაებლიტა. თოვლს ედავება —
 ფანტელსა და წვიმას —
 გუბურებს.

მე მედავება შენ სიყვარულს,
 ვაცლი... ვუყურებ...
 ვითმენ, როგორც ტყე —
 ჩაბურული სიმწვანის ოხვრას.
 ვერ მოვახერხებ ამ დუმილის სასჯელის მოხდა.
 ჩემი ელვისთვის უთვალავი აქვს მეხთამრიდი.
 უსამართლობის სიმართლისთვის
 ჯვარსა სვამს თითით.
 ქარს ედავება — სივრცეებს და ფოთლების ქოროს,
 დროის მუხლებზე გადაიმსხვრევს ფიჩხივით კოლოსს.
 ქვას ედავება — სიმტკიცეს და ქვიშასაც ითვისის,
 ოლიგარქია ეს ცხოვრება, თვალებზე ლიბრით —
 ზის, ელის ჩვენს თავს
 შესაჭმელად რიხით რო მივგვრით.

თაბაში

ეს თამაშია.
 ვერაინაა მისი დამშლელი.
 სინამდვილეს ვერც ვერაინს შემოგვთავაზებს.
 როცა სახლიდან ბოლოს მაინც დაგვიძახებენ,
 გვახსენდება, მაშინ შიმშილიც.
 წყურვილსაც მაშინ ვიგრძნობთ, მაგრამ
 სახლის იქით გზა არსადაა,
 სახლში მაინც დაგვაპურებენ.
 ძილში სიზმრის საჩხარუნოებს დაგვიყრიან,
 ანგელოზთა ფერად-ფერად ბუმბულის მსგავსებს,
 არსებობის ფერად კოდექსებს...
 სახლიც თამაშის ნაწილია...
 ფეხსაცმელიც გაგვცვეთია,
 ჭუჭყშიც კარგად ამოგვანგულღვართ.
 სახლში ყველას მოგვივლიან, ესეც წესია.
 უნესოდ მხოლოდ მტვერი იქცევა —
 კოსმოსის წვიმა,
 და დრო — ორი თავნება თოჯი,
 სიმართლიდან გამოჩორკილი.
 არცერთი ტყდება, არ იკარგება...
 გვათამაშებენ თავის ჭკუაზე.
 მტვრად გვაქცევს მათი ღვარი და გვიწოვს,
 ერთ დღესაც, ვიგრძნობთ,
 რომ თამაშიდან გამოსვლასაც ვერ მოვახერხებთ.
 სახლი თვითონ მოვა ჩვენთან,
 კვარტივით შემოგვეშენება,
 მზეში შეგვიყვანს —
 სინამდვილის უმცხუნვარეს არაფრობაში...

ადრე

ადრე, მიწაზე ჩვეულებრივად დავდიოდი,
 ყოველ ნაბიჯში გემოს ვატანდი
 ყოველ მომდევნოს ისე ვდგამდი,
 თითქოს წინ რაღაც ბედნიერების მსგავსი მელოდა
 და უნებურად ფეხი არ უნდა დამედგა მისთვის.
 სწრაფად, უშიშრად, ენერგიულად,
 მივქროდი-მოვქროდი,
 ღამის ჰაერში ანეული, უწონო ღამის.

არ ამფრენია ფასკუნჯი ფეხქვეშ,
 არც სასახლეთა მაღალ კიბეებს მივდგომივარ,
 რა დამილიდა სანაბიჯეებს —
 უბრალოს, სადას, გამჭვირვალეს,
 გზაც მერგებოდა — ყუათი ჰქონდა —
 გზრდიდა და ზრდიდი.

არ მიფიქრია ღალატზე
 და იჭვენულად არ მიფრთხილია
 მეჩხრიკა მინა.

იოლად და დაუდევრად შემეძლო, მეგლო,
 ჩემი ტერფი მიწისა და ჰაერის კვეთას ეხებოდა,
 მეტს არც არაფერს.
 ვინ უნიათო აკადრებდა ეჭვს ბიჯს და სავალს?

მაგრამ ახლა ვეღარ შებედავ ძველებურად სიმამიტეს,
 ნაბიჯის დადგმას,
 ვერც ირგვლივთს შესცინებ, რადგან
 ნებისმიერი წერტილი უცებ შეიძლება რომ აგიფეთქდეს,
 ყველგან ნალმია.
 შეიძლება ჩაგეშალოს,
 ჩასკდეს, ჩავარდეს,
 ნაპრაღად და უფსკრულად გექცეს,
 ახლა ცეცხლის შხამიანი სარეველები
 მოსდებია გზებზე საარსოს,
 შეიძლება იმათ მარწუხს ვერ გამოეხსნე,
 შეიძლება სულ, სულ ჩაინთქე
 შეიძლება ბნკალიც ჯაჭვად მოეხვეს ნაბიჯს,
 იმავე ბალახს, ნამიკრეფიას,
 ახლა ნალმიკრეფია ჰქვია.
 ქვაფენილი, ტროტუარი, გაზონი, ჩიხი,
 ოთხივე კუთხე,
 ყველა ნაცნობი, ყველა კარგად ნაცნობი, მეტიც —
 ისევე ის და ისევე ისინი.
 ვეღარ ენდობი — ყველაფერი დანაღმულია,
 ესეც ჩვენი ბაბილონის ნიუ-გოდოლი.
 მშვიდობაც ომი,
 ომიც ომი,
 სუნთქვაც,
 სიტყვებიც...
 ფეხის დასადგმელს ვერ პოულობ,
 სიმართლეს, უფრო...

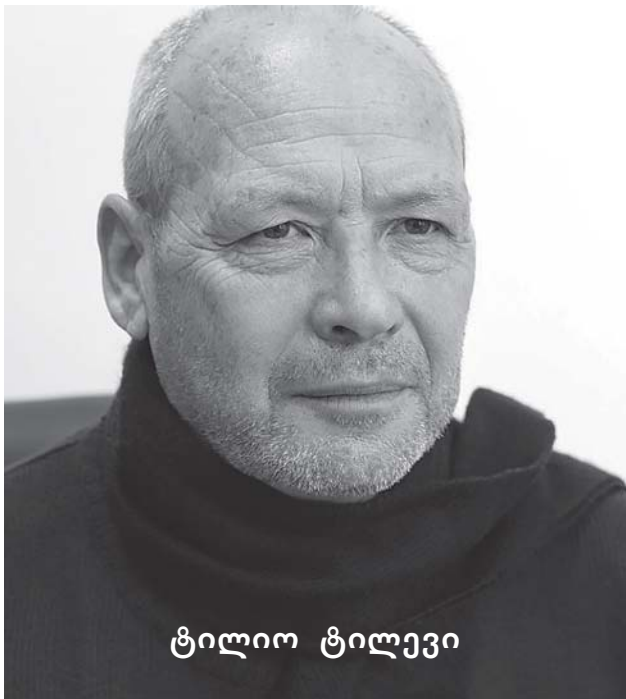
განწყობა

მძიმე სხეული, რომელიც დაგაქვს
 ნიუსად ყველა ნათევი წერვის,
 თვალეები — დღეთა ქრონიკად. ცალყბად
 ათვალეებებს ამ მზერას ბევრი.
 შვებაც სტატუსებს ნისიად მიაქვს,
 აქ ან რა უნდათ ირმებს და ნუკრებს,
 შენთვის ძვირფასში გიხდინა იაფს,
 იმ ცოტაშიაც ბოლომდე უკლებ.
 სულს სურს, ათასი ღვედი რომ აკრავს,
 გადასახვევი ამბების ქროლვად,
 ბედნიერების მოგვალულ სამკალს
 აშოროს მფანტველ ქარცმათა გროვა.
 აჰა, ყვავილობს ტკივილი ყველა,
 დაზნექილ ტოტებს გინდა რომ გასცდე,
 თან ზურგით ცდილობ სამოთხის თრევას,
 თავი გგონია თავზედაც გამძლე...

ომი

თანამგზავრები დაილაღნენ —
 სიკვდილის შოუს გადმოცემით:
 ყველაფერი ნამდვილი და რეალურია!
 ომის ნალმა-უკულმა პირი — ჰენდმეიქური,
 ძვირად ფასობს!
 ადამიანი — ერთადერთია, ვინც ამას უძლებს
 ცოცხალიც, მკვდარიც ხელს არ აჩერებს!
 წერილები ამ ომიდან არ იგზავნება,
 კონვერტს მაინც რომ დააკრა სიცოცხლის მარკა.
 პირდაპირი ეთერია.
 გატუტუტეულ სტარს ჰგავს სიკვდილი,
 იცის, ყველაფრის უფლება აქვს,
 ხსნის რეიტინგებს...

ტილიო ტილავა

წვლილი არაფროლოგიაში

წადი. წასვლისას ნულარ მეტყევი სიტყვას „მშვიდობით“.

იქ არაფერი ჩარჩენილა. აზრი არა აქვს არაფერს და აღარც არსებობს არაფერი. არაფერია არაფერში.

მხოლოდ ოქროს შემოდგომაა, მზით რომ გვაცდუნებს.

მხოლოდ სახლები, ხეები და შარავზებია, სხვა არაფერი.

არაფერი, ჰაერის გარდა.

არაფერია, არაფერია, არაფერია...

არაფერია, დროდადრო ხომ ვკმარობთ ამასაც.

მარტოობა

ვმარტოობ, როგორც მონუმენტი მივიწყებული განშორების მატთანაში — ვმარტოობ ყველა ფანფარას და გამარჯვებულთა მოხეივანე როკის გარეშე... და შენ გარეშე, ატლანტიდავ, სადღაც გამქრალ კონტინენტო სიყვარულისა...

ქველი პალტოს უპირველესი კანონი

გადაწყვეტილი შემოდგომის ჯიბეში ზოგჯერ ღიმილებს - ხსოვნას გარდასული ფოთოლცვენების...

ზღვა

შენ დამტოვებ შემოდგომაზე... და ვიდრე ციურ სულს შესცქერი, ლეღვის ფოთოლზე შენს ხატებას ამოჭრის ქარი, იმ მწარე ხილის არომატით, ტუჩზე რომ შეგრჩა, ვერცხლის და დროის აბლაბუდით გარემოცული.

სევდას გვასწავლის შემოდგომა.

გამიცხადდები ადამიანთა და კუნძულთა სახელებითურთ და ყურეც შენში იხმაურებს ტალღის დგაფუნით. ზღვა — შეძლებს კი იგი უშენობას?

შენ ჩამოხვალ შემოდგომაზე, მაგრამ საკუთრივ სიყვარულსაც დაღად შერჩება ეს არყოფნა ამდენხინანი.

თანამედროვე ბულგარელი პოეტი ტილიო ტილავა ექვსი პოეტური კრებულის ავტორია, ესენია: „არასეზონური დრო“ (1992), „გონების ძილი“ (1999), „ერთი ოქტავა წვიმაზე“ (2002), „მეფე არტური და ჩემი სხვა ძმები“ (2008), „ლექსები განდობილებზე“ (2012) და „შენი მოლოდინის სუნთქვა“ (2019). მისი ლექსები თარგმნილია ესპანურ, სლოვაკურ, თურქულ, არაბულ, ინგლისურ, ბერძნულ ენებზე, შესულია ბულგარულ და უცხოურ ანთოლოგიებში.

ტილიო ტილავის ლექსებში ხშირია სიჩუმის, მარტოობის, ძილის, სიკვდილის სახეები, ამიტომ სამშობლოში მას „მარტოობის პოეტს“ ეძახიან. ამასთან დაკავშირებით, პოეტი რუშენ დენევი აღნიშნავს: „ტილავის პოეზია იმის დასტურია, რომ ზოგჯერ დუმილის მოსმენაც შეიძლება, თუკი წამით შევჩერდებით პოეტის სუნთქვის ორ ჩქამს შორის და გული სიყვარულის ერთ ტაქტს გასცდება“.

ამჟამად ტილიო ტილავა პლოვდივის უნივერსიტეტის გაზეთის მთავარი რედაქტორია.

სიტყვაები

დუმილის და გლოვის სიტყვებო, მენატრებით დიდი ხანია. ტრფობის სიტყვებო, მასხვიოსნებო, როგორც ყოველთვის — რადგანაც ვიცი, ის ქალები, მზერაში რომ ღიმილი უკრთით, სადღაც მდარდობენ.

კოსმოგონიები

ჯორჯს

ეს შორეული სხეული, სიყვარულისა და ქარის შექმნილი, ცხადყოფს, რომ დაბრუნდები და აქ ხარ — ორი სხვადასხვა რამეა. დარჩი სათავედ მდინარისა — ის ჰიმნივით მალლა მიიწევს.

ანგანი ანგალოზთათვის

ო, მშვენიერი წყურვილია შემეცნებისთვის... და ვიმეორებ დაჟინებით — ზღურბლს მიღმა ჩემი ბავშვობის თუ მეხსიერების, იმის მიღმა, აქ რომ ვერ ვპოვებ — ბრაილის შრიფტით იკითხება რაც შენს სხეულზე — თვალისმომჭრელი ასოები თვალახელილ ანგელოზთათვის.

ზაფხულის რომანსი

ის მოდის — ციდა საოცრება, თვალებით, მწვანედ რომ ყვავიან, ცეკვავენ კიდეც. ის მოდის, ლალად მოკისკისე ხედება ეთერი. ამ ზაფხულს თითქოს არ ექნება არასდროს ბოლო. ის მოდის, მოდის ღამესავით პირმშვენიერი, მოყვავილე თვალებით მკოცნის და მოკამკაშე მზედ ენთება მისი სახელი.

თარგმნა რომარტ მისხმა

ლიტერატურული კონკურსი „სხვიტორი“

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო მუზეუმი და საჩხერის მუნიციპალიტეტის მერია აცხადებენ ლიტერატურულ კონკურსს — „სხვიტორი“.

კონკურსი ფართომასშტაბიანია. მასში მონაწილეობის მიღება შეუძლია საქართველოსა და უცხოეთში მცხოვრებ ყველა მოქალაქეს. საკონკურსოდ დაიშვება გამომცემლობებისა და ლიტერატურული პერიოდიკის მიერ 2022 წელს ნაბეჭდი სახით გამოქვეყნებული ლიტერატურული ნაწარმოებები. კონკურსის დანიშნულებაა დააფასოს შემოქმედებითი ინტელიგენცია, წაახალისოს ახალგაზრდები, ხელი შეუწყოს ახალი ტალანტების გამოვლენას, ლიტერატურული პერიოდიკისა და გამომცემლობათა მოტივაციის ამაღლებას.

პრემია „სხვიტორი“ გაიცემა შემდეგ ნომინაციებში: პოეზია

წლის საუკეთესო კრებული/პოეტური ციკლი — 500 ლარი;

პროზა

წლის საუკეთესო ნიგნი/ნაწარმოები — 500 ლარი;

პრიტიკა, ესეისტიკა, პუბლიცისტიკა

წლის საუკეთესო ნიგნი/სტატიები — 500 ლარი;

საყმაწვილო ლიტერატურა

წლის საუკეთესო საბავშვო ნიგნი/ნაწარმოები — 500 ლარი.

გარდა აღნიშნული ლიტერატურული პრემიებისა, დანესდა „აკაკის მედალი“ — 1000 ლარი.

„აკაკის მედალი“ გაიცემა აკაკის შემოქმედების კვლევასა და კულტურულ, სამეცნიერო-საგანმანათლებლო საქმიანობაში განუვლი დეანოსათვის, ასევე მუზეუმის მატერი-ალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცებაში შეტანილი წვლილისათვის.

ლაურეატთა დაჯილდოება მოხდება 21 ივნისს, სხვიტორში, აკაკის დაბადების დღეს.

საკონკურსო მასალების გამოგზავნა აუცილებელია როგორც ნაბეჭდი, ისე ელექტრონული სახით.

მასალები მიიღება 2023 წლის 31 იანვრის ჩათვლით.

საკონკურსო მასალები (ნაბეჭდი სახით) იგზავნება შემდეგ მისამართზე: 4000, საჩხერის მუნიციპალიტეტი, სოფ. სხვიტორი. ს.ს.ი.პ. აკაკი წერეთლის სახელმწიფო მუზეუმი (ლიტერატურული კონკურსისათვის — „სხვიტორი“).

ელექტრონული ვერსია იგზავნება მისამართზე: asmattishvili@yahoo.com

საკონტაქტო ტელეფონი: 577 97 79 70.

ლიტერატურული გაზეთი

საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო საქართველოს მინისტრის სახლი

რედაქტორი ირაკლი ჯავახაძე რედაქტორის მოადგილე უჩა შერაზადიშვილი ჟურნალისტი თამარ ჟურული

მობ. ტელ.: (577)742277; (599)269852; e-mail: litgazeti@yahoo.com

ISSN 2346-7940

9 772346 794004